

SINTEF

Ekonomické hodnocení CCS technologií

VITVAROVA Monika, DLOUHY Tomas, HAVLIK Jan

Úvodní seminář projektu NF-CZ08-OV-1-003-2015, dne 10. 4. 2015

Ekonomická kritéria

- Nejčastěji se používají tyto kritéria
  - kritérium měrných výrobních nákladů na vyrobenou MWh - COE
  - kritérium středních měrných výrobních nákladů na MWh - LCOE
  - kritérium investiční náročnosti – CAPEX
  - kritérium nákladů na separovanou tunu CO₂ (Removal cost)
  - kritérium nákladů na vypuštěnou tunu CO₂ za první rok provozu zařízení (Avoided cost)
  - kritérium ročních provozních nákladů – OPEX
  - kritérium mezních investičních nákladů

Ekonomické hodnocení projektů CCS - obecné předpoklady

- integrace technologie CCS
  - ❑ zvyšuje investiční náročnost EZ
  - ❑ zvyšuje provozní náklady EZ
    - ✓ spotřeba nových surovin
    - ✓ vyšší vlastní spotřeba tepla a elektřiny
  - ❑ vyvolává náklady na transport a ukládání CO₂
- ekonomie CCS je klíčovou otázkou pro jeho zavedení

Uhelný blok 250 MWe

- Posuzované varianty jsou:
  - **varianta A** – uhelná elektrárna bez CCS technologie – tzv. referenční
  - **varianta B1** – uhelná elektrárna s CCS technologií oxyfuel
  - **varianta B2** – uhelná elektrárna s CCS technologií oxyfuel a integrovanou WTA suškou uhlí
  - **varianta C** – uhelná elektrárna s CCS technologií post combustion – tzv. amoniaková metoda

Provozní data

Provozní parametr	Jednotka	Posuzované varianty uhelné elektrárny			
		Varianta A	Varianta B1	Varianta B2	Varianta C
Hrubý elektrický výkon	MWe	250	262	262	238
Čistý elektrický výkon	MWe	236	168	170	163
Spotřeba paliva	t/h	214	217	202	214
Separace oxidu uhličitého	t/h	-	190	177	190
Emise oxidu uhličitého	t/h	211	26	24	21
Spotřeba surové vody	t/h	449	674	613	484
Spotřeba vápence	t/h	13,56	13,80	12,80	13,56
Likvidace odpadních vod	t/h	81	186	169	100

Ekonomická data - provozní

SINTEF

norway
grants

Technické a ekonomické parametry	Hodnota	Jednotka
Provozní doba zařízení	6300	h/rok
Životnost zařízení	25	roků
Doba výstavby zařízení	4	roky
Cena paliva	360	Kč/t
Cena vápence	670	Kč/t
Cena emisní povolenky	6	EUR/t
Roční fixní náklady na pracovní sílu - provoz, opravy	39 200	tis. Kč/rok
Koeficient ostatních ročních fixních nákladů	1	%
Roční růst ceny + diskontní sazba		
paliva	4	%
chemikálií (vody, vápence, kys. Atd.)	2	%
emisních povolenek	-	%
ostatních nákladů a výnosů	1	%
diskontní sazba	8	%

CAPEX

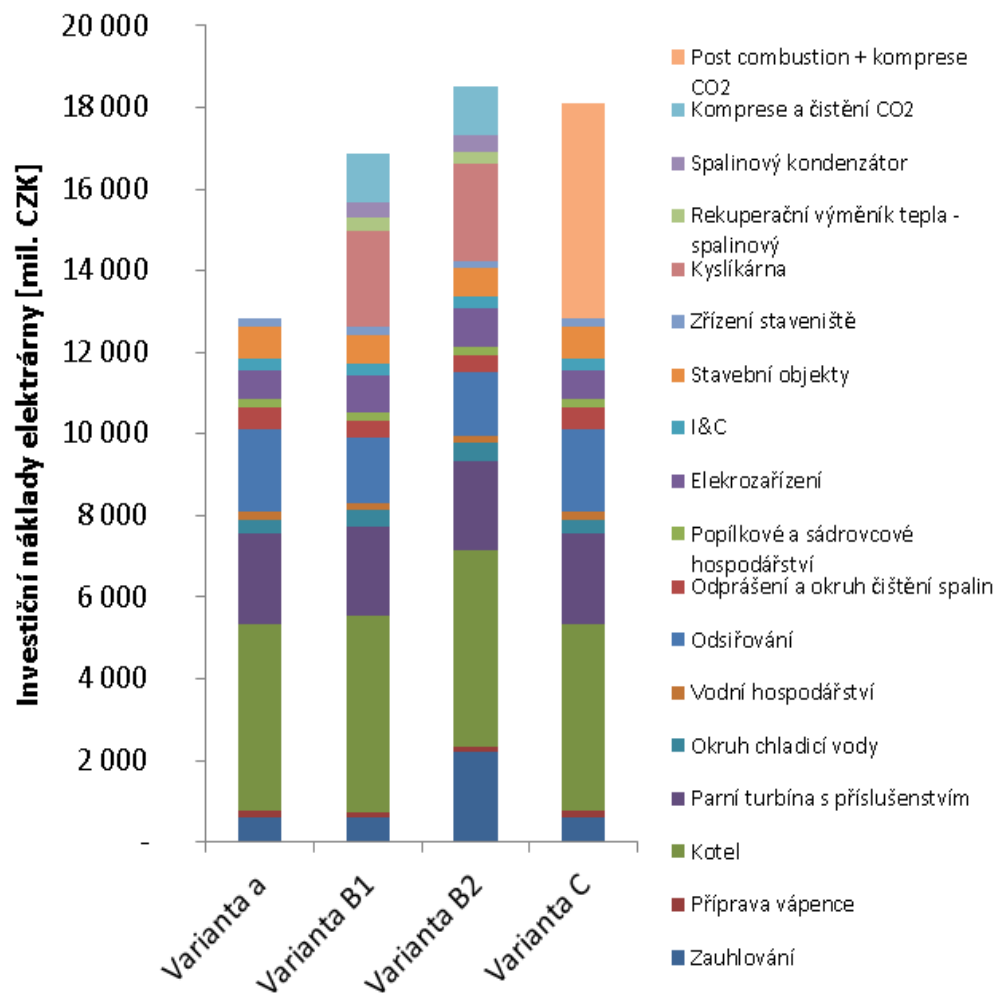

SINTEF

norway grants

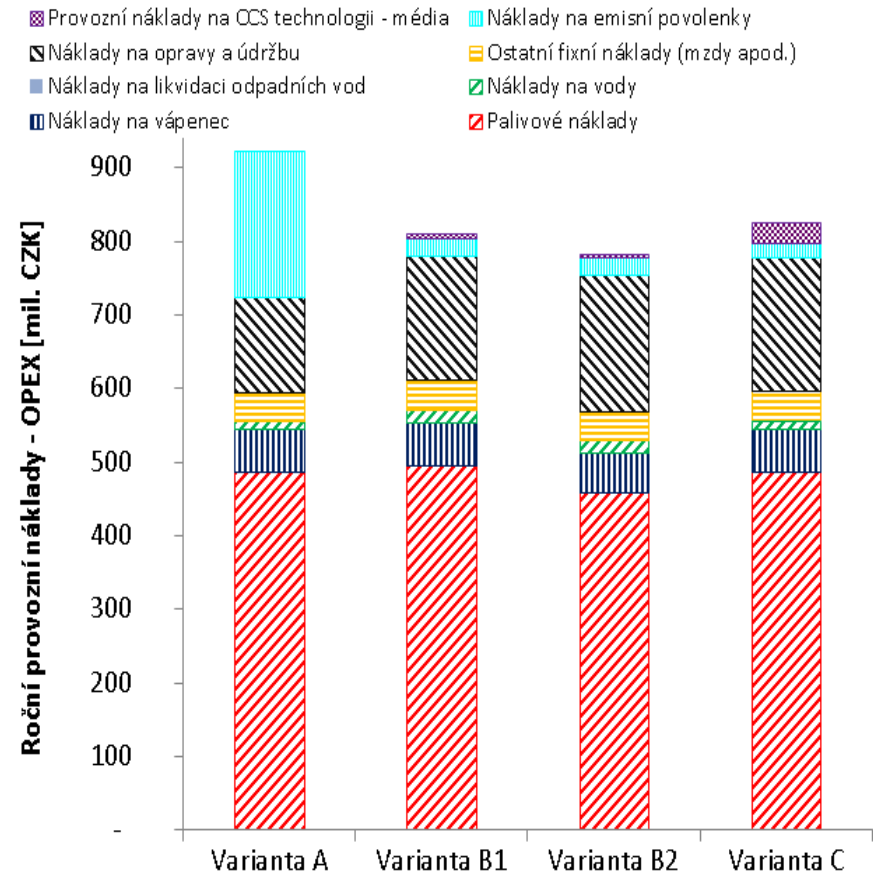
- Navýšení IN o cca 5 mld. Kč
- varianta B1 o 32%
- varianta B2 o 44 %
- varianta C o 41 %

OPEX

- Nižší hodnota OPEX u variant s CCS technologií = náklady na emisní povolenky
- u **varianty A** - 75 % OPEX tvoří náklady na palivo (55%) a emisní povolenky (20%)
- u **variant B a C** 80 % OPEX tvoří náklady na palivo (60%) a náklady na opravy a údržbu (20%)

COE I.

Výrobní náklady - COE	Varianta A	Varianta B1	Varianta B2	Varianta C
COE bez nákladů na dopravu a skladování [CZK/MWh]	1 007	1 400	1 418	1 507
COE s náklady na dopravu a skladování [CZK/MWh]	1 007	1 535	1 542	1 647
Zvýšení COE díky nákladům na dopravu a skladování [%]	-	10%	9%	9%

- zvýšení měrných výrobních nákladů na vyrobenou elektřinu (COE), respektive středních měrných investičních nákladů (LCOE) o 40 – 50 %
- mezinárodní studie uvádí až 80% (=>vliv cena paliva)

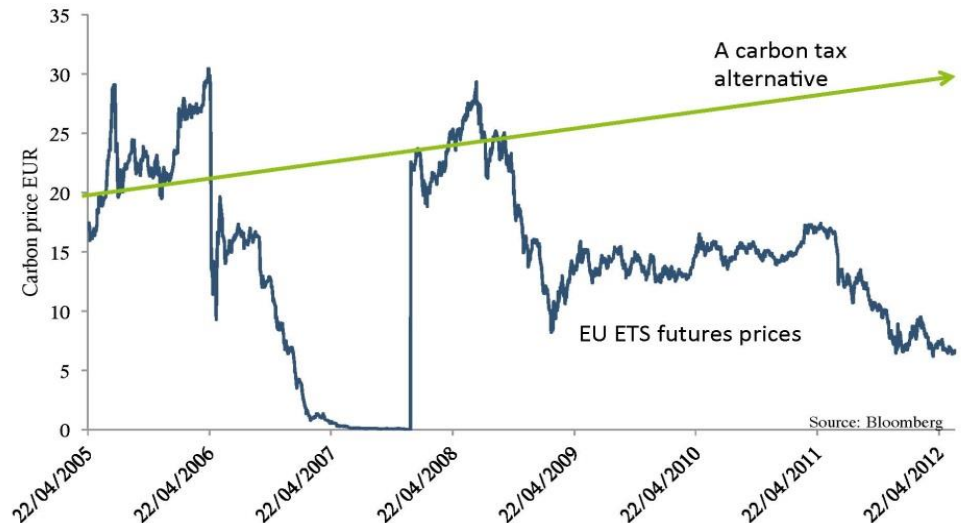
Náklady na separovanou tunu CO₂

Náklady na separ./emit. tunu CO ₂		Varianta B1	Varianta B2	Varianta B3
Náklady na separ. tunu CO ₂ dle COE	EUR/t	20	21	23
Náklady na separ. tunu CO ₂ dle LCOE	EUR/t	25	25	28

- cena emisní povolenky cca **4 EUR/t**
- náklady na separovanou tunu CO₂ dosahují výše ceny emisních povolenek v letech 2005 a 2008

Carbon taxes v. EU ETS

Source: Bloomberg

Mezní investiční náklady

- cena elektřiny 1 500 CZK/MWh

Mezní investiční náklady	Varianta B1	Varianta B2	Varianta C
Výše IN (mil. CZK)	16 886	18 512	18 100
Výše mezních IN dle COE (mil. CZK)	16 622	17 603	15 076
Zvýšení IN oproti variantě A [%]	30%	37%	18%
Mezní IN pro střední cenu elektřiny 1 500 CZK/MWh	Varianta B1	Varianta B2	Varianta C
Výše mezních IN dle LCOE (mil. CZK)	12 788	13 739	11 466
Zvýšení IN oproti variantě A [%]	0%	7%	-11%

Vliv CCS technologie - výstupy

- **zvýšení** investičních nákladů v rozmezí **37 – 44 %**,
- **snížení** ročních provozních nákladů o **11 – 16 %**,
- zvýšení měrných výrobních nákladů na vyrobenou elektřinu (COE), respektive COE) o 40 – 50 %, respektive 53 – 63%,
- cena za separovanou tunu CO₂ odpovídá ceně emisní povolenky v letech 2005, 2008.
- kritérium mezních investičních nákladů prokazuje nerentabilitu elektráren s technologií CCS za stávajících podmínek => nutnost podpory
- **pro nově navrhované** a realizované uhelné elektrárny se jeví jako ekonomicky efektivnější varianta **s technologií oxyfuel**
- ekonomický přínos WTA sušení je za stávajících podmínek diskutabilní

Možnosti zlepšení ekonomické efektivity integrace technologií CCS

SINTEF

norway grants

- Obecně lze možnosti dělit na:
  - technické
  - ekonomické
- Technické možnosti => ke snižování energetické náročnosti:
  - extenzivní – snižování energetické náročnosti stávajících technologií
  - intenzivní – hledání nových metod separace
- Ekonomické možnosti/stimuly, které by mohly zefektivnit CCS, patří:
  - snižování investiční náročnosti technologie CCS
  - možnosti výroby a prodeje dalšího produktu
  - hledání možností pro využití separovaného oxidu uhličitého

SINTEF

norway
grants

Děkuji za pozornost.